

# DE TRAM

## Katholiek Werkmansblad van Sint-Truiden

VERSCHIJNENDE DES ZATERDAGS 'S AVONDS

ABONNEMENTSPRIJS : 2,50 fr. per jaar; 1,50 per halfjaar, voorop betaalbaar.  
Men Schrijft in bij den Eigenaar-Uitgever JOS LEENEN, Hamelstraat, 13, Sint-Truiden en op de postkantoren.

Artikelen en mededeelingen vrachtfrij te zenden, vóór Woensdag avond, aan de Redactie van *De Tram*, Hamelstraat, 13, te Sint-Truiden.  
Aankondigingen worden aanvaard tot Vrijdag 's av.

AANKONDIGINGEN : 15 c. den drukregel. RECLAMEN : 25 c. Lange of dikwijls te herhalenannoncen, per accoord. Affiches, enz., gedrukt bij den uitgever dezes blads, worden kosteloos als annonce ingelascht.

### Eene redevoering van den Heer Beernaert, Staatsminister.

De volgende redevoering, verleden Zondag, op eene vergadering der Behoudsgezinde Vereeniging van Schaerbeek door onzen uitstekenden katholieken Staatsminister Beernaert uitgesproken, mag voor onze lezers niet onopgemerkt voorbijgaan.

De gevierde spreker stond op te midden der geestdriftigste toejuichingen van ons land zal gegeven worden.

« Binnen zes weken zullen 1,300,000 kiezers bijeen geroepen worden, om uitspraak te doen over de richting die aan de politiek van ons land zal gegeven worden.

« En alhoewel die groote dag zoo nabij is, toch blijft alles kalm in dat land, dat nochtans niet altijd gemakkelijk te besturen is.

« Die kalmte verwondert menigeen, zelfs vreemdelingen, vooral na de vredelievende omwenteling, die heel het bestaan onzer oude inrichtingen veranderd heeft.

« De oorzaak daarvan ligt in eene dubbele reden. Ten eerste levert zij het bewijs, dat de herziening der grondwet bij tijds en goed gedaan is geweest; en ten tweede, dat het land niet veel te klagen heeft over het Staatsbestuur dat sedert tien jaren aan 't roer is.

« Wat hebben wij inderdaad sedert 10 jaar gedaan? Zou iemand durven beweren, dat wij de lasten hebben verhoogd? Hebben wij de werkzaamheden van het Parlement besteed aan het opmaken eener ongelukkige schoolwet? Hebben wij kieswetten gestemd om het getal onzer tegenstrevers te verminderen? Kortom, hebben wij partijwetten gemaakt?

« Neen! wij hebben steeds eene nationale politiek aangekleefd! Wij hebben de Staatskist weer in orde gebracht en verscheidene lasten verminderd of afgeschaft.

« In 1886 reeds zeide de Koning zelf, in zijne troonrede, dat het Parlement zijnen tijd vooral moest besteden om het lot der werklieden te verbeteren, omdat het rechtvaardig en goed is dat de wet op eene bijzondere wijze den arme en den ongelukkige beschermde.

« Welnu, wij hebben sedert dien zoovele wetten ten voordeele van den werkersstand voorgesteld en doen stemmen, dat, in dit opzicht, onze wetgeving voor geen enkel der andere landen moet onderdoen.

« Het werk dat wij gedurende die 10 jaren hebben afgelegd, laat ons toe met volle vertrouwen de toekomst in te zien en den uitslag der kiezing af te wachten.

« Wij bieden ons met geene ledige handen bij het kiezerskorps aan, en wat meer is, onder de wetten, door ons gemaakt, weten onze tegenstrevers er geene enkele te vinden die zij tegen ons als een wapen zouden kunnen keeren.

« En als er geene grieven zijn, waarom zou het land een ander bestuur zoeken?

« Wie zou men overigens in onze plaats stellen?

« De doctrinairen? zij die de herziening hebben verworpen en die nu, ovenals over 20 jaar, heel hunne politiek samenvatten in den afgesleten kreet: *A bas la calotte!*

« Hebben wij misschien meer te vreezen vanwege de progressisten of vooruitstrevers?

« Wij zelven zijn immers mannen van vooruitgang, en wij hebben het bewezen. Wij gaan met onzen tijd vooruit, wij leven met ons volk, en nooit zal men eenigen tegenstand bij ons ontmoeten, wanneer het de verdediging of het bekomen der vrijheid geldt.

« Wij weten wel, dat er menschen zijn die al deze verbeteringen, aan onze wetgeving gebracht, betreuren en de gedachten deelen van Bebel, die zegt « dat men geene zelf mag strijken op de wonden van het volk, omdat bloedende wonden den haat van het volk onderhouden waarop zij, socialisten, moeten bouwen. »

« Doch tusschen die leering met heel het stelsel van collectivism en ons, is de strijd verklaard, onverzoeijlijk en heilig.

« Wij willen dat de godsdienst vrij en geeerbiedigd zij, en wij zijn overtuigd, dat men aan de onuitputbare bron van zelfopoffering, door de heilige Kerk in het hart harer leden gelegd, moet gaan putten om de grootste zaken die

nog te doen zijn tot goeden uitslag te kunnen brengen.  
« De godsdienst moet de levenskiem der samenleving zijn, evenals de eigendom de drijfveer en de belooning van het werk moet wezen.

« Wij willen verder nog, dat de vrije ontwikkeling van iedereen gewaarborgd zij door den eerbied voor heel zijne vrijheid, en wij zullen strijden tegen allen dwang, hij kome van Nero of van Robespierre!

« Welnu, dit alles : Godsdienst, Eigendom, Familie, dat wil men vernietigen, en het is om die drie grondsteenen van Vrijheid en Rechtvaardigheid te verdedigen, dat wij moeten ten strijde gaan.

« Wij hebben niet veel te vreezen : het volk dat door ons zijn kiezersrecht bekomen heeft, zal van dat recht gebruik maken om zijn vertrouwen in ons uit te drukken en onze mannen naar de Kamers te zenden.

« Men weet wat wij zijn, wat wij gedaan hebben, en wij nog zullen doen.

« Van onzen kant ook moeten wij ons vereenigen, onze krachten bijeenbrengen om eene machtige propaganda te beginnen. Hij die niet weet wat hij wil, of indien hij weet wat hij wil en niet zoekt zijne overtuiging door anderen te doen deelen, is niet waardig in een vrij land den naam van burger te dragen!

« Allen moeten wij onze grondbeginsels boven de belangen van mindere waarde weten te stellen voor het heil van het Vaderland, en ik hoop, dat zij allen deze meening wel deelt. — (Toejuichingen).

### Congres van den Belgischen Volksbond.

Zooals wij in ons laatste nummer hebben aangekondigd, heeft het jaarlijksch Congres van den Belgischen Volksbond verleden Zondag en Maandag te Antwerpen plaats gehad.

Onder de talrijke congressen, welke dit jaar te Antwerpen gehouden werden, was dat van verleden Zondag zeker een der ernstigste.

Over het algemeen leveren de congressen weinig nut op : algemeene vergaderingen, die door lange redevoeringen worden ingenomen; bijeenkomsten in afdelingen, welke gewoonlijk in ordeloze besprekingen en onbeschrijfelijk geharrewar ontaarden; platonische, dikwijls onuitvoerbare wenschen of besluiten; voortsmakelijkheden, waarbij de danspartijtjes zelfs niet zijn uitgesloten, en... banketten. Ziedaar in één woord hoe het op de meeste congressen gaat. Wij zeggen « op de meeste », want het congres van den Belgischen Volksbond heeft daar in alle punten uitzondering aan gemaakt, in zoverre dat wij van dat congres met zekerheid de beste vruchten mogen verwachten.

Het is onmogelijk op dit oogenblik in bijzonderheden te treden over de besproken punten en de gestemde besluiten : op tijd en stond hopen wij op 't een en 't ander punt afzonderlijk terug te komen.

Zeggen wij enkel, dat het congres van Zondag volkomen aan ieders verwachting heeft beantwoord en niet alleen den besten indruk heeft gemaakt op de talrijke deelnemers, maar stellig het heele land door en zelfs in den vreemde een heilzamen weerklink hebben moet. De bespreking der onderwijs- en onderwijzersbelangen, onder andere, zal ongetwijfeld niet weinig bijdragen tot eene spoedige en goede oplossing der schoolkwestie.

### Lichtstralen.

Wij hebben reeds meermalen gezegd, dat er velen gevonden worden die steeds gereed zijn om den werkmans alle soorten van kwaad en ondeugden aan te wrijven, maar zelden een handje bijsteken om het lot der volksklas te verbeteren.

Gij, die uitvaart tegen den werkmensch, die hem luiheid, dronkenschap en verkwisting verwijt, wat hebt gij, met alles wat de Hemel u gunde, tot verbetering van den werkmansstand gedaan? Gij vooral, die werkvolk in uw dienste hebt, wat hebt gij voor uwe onderhoorigen gedaan?

Maakt gij deel van een Genootschap van S. Vincentius a Paulo?

Draagt gij het uwe bij opdat de kinderen uwer werklieden goede scholen en goede meesters hebben, en de scholen bijwonen?

Belet gij, zooveel mogelijk, het gevaar van zedeloosheid in uw werkhuis, zoowel tijdens als voor en na het werk?

Leert gij uwe werklieden zorgen voor den ouden dag, door 't inrichten en in stand houden eener pensioenkas?

Leert gij hen sparen tegen ziekten met hen in de Maatschappijen van Onderlingen Bijstand te doen treden?

Leert gij uwe werklieden voorzorgen nemen tegen ongevallen op het werk of tegen werkloosheid?

Ondersteunt gij de maatschappelijke werken, tracht gij dezelve in te richten, of dezen te helpen die er zich mede bezig houden?

Doet gij dat niet, dan delft gij de talenten, u door God verleend, in den grond. Gij misbruikt, tot uw uitsluitend voordeel, wat niet het uwe is, maar wat behoort aan den Schepper, die het u schonk, opdat gij het aanwenden zoudt ten bate uwer lijdende medemenschen.

Ofschoon de doodstraf, ten minste feitelijk, in België niet bestaat, is er dezer dagen een nieuwe beul benoemd. De parketten van België hebben inderdaad bericht ontvangen, dat de Heer Pieter van Nieuwhaudt, woonachtig te Brussel, bij koninklijk besluit, tot hulpuitvoerder benoemd is van de strafrechterlijke vonnissen. Hij zal te Brussel wonen en den Heer Hamel, wiens ontslag aanvaard is, opvolgen. Hij zal zijn ambt geheel het rijk door uitoefenen.

Dat is nog een van die postjes welke alleen voor den vorm bestaan, en daarom zouden dienen afgeschaft te worden.

In zijn werk : *Is alsem een vergif?* schrijft dokter A.-J. DUVAL het volgende : « De eelust, welke kunstmatig verkregen wordt, is slechts eene prikkeling der maag, welke telkenmale zwakker wordt; vandaar de aansporing de hoeveelheid vergif steeds te vermeerderen. Er is slechts rechtmatige eelust : die welke verkregen wordt door oefening, arbeid en wel vooral door matigheid. Elk ander middel behoort uitsluitend tot de geneeskunde. De geneesheer alleen heeft te oordeelen, binnen de palen zijns gewetens en zijner kennis, of er, in zekere bepaalde gevallen, tijdelijk andere prikkelende middelen noodig zijn.

Weg dus met alsem (absinthe), met vermouth, kina en bitters, minder gevaarlijk dan alsem of absinthe, maar welke niettemin groote nadeelen aan de gezondheid toebrengen. »

Te Mulhausen, in den Elzas, hangt aan den gevel van het stadhuis een dikke steen, dien de inwoners *Klapperssteen* of steen der babbelaars noemen.

Op dezen steen staat, in Duitse taal, een opschrift dat wij aldus kunnen vertalen :

Vraagt gij mijn naam? Ik ben de Klapperssteen genaamd, Bij al de babbelaars van deze stad befaamd. Want wie in achterklap en twisten vindt behagen, Die zal gedwongen zijn mij door de stad te dragen.

Het dragen van dezen steen door de stad was inderdaad eene straf om de misbruiken der tong te tuchtigen. Deze straf werd voor de eerste maal toegepast in 1781.

De Klapperssteen heeft eertijds veel gediend, want er ging bijna geene week voorbij, zonder dat men den eenen of anderen kwaadspreker met den beruchten steen zag door de stad wandelen.

Doofstomme menschen leeren spreken,  
Dank aan de l'Épée en Sicar.  
O, dat er toch maar iemand waar,  
Die van contrarie tonggebreken  
Mijn naburinnen Lis en Gon,  
Babet en Trien genezen kon!

Van verschillende zijden wordt er dit jaar andermaal





